

GAZETA LWOWSKA

BIURO REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
Lwów, plac Smolki 3, I p.
Redaktor naczelny przyjmuje codziennie
od godziny 11—12.
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte
wolno od opłaty.

Telefony
REDAKCJI
21—18
ADMINISTRACJI
21—17

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ciej POPO-
LUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POSWIĄTECZNYCH
REDAKTOR NACZELNY I ODPOWIEDZIALNY
Dr. MARCELI SZAROTA.

CENA
NUMERU
20 gr.

PRENUMERATA:
Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do
domu 4.80 z dostawą 5.90. Zamiejscowa
miesięcznie z przesyłką pocztową 5.90 —
Zagranicą 7 — P. K. O. Nr. 143.690.

Na prawo.

Jakkolwiek Niemcy znajdują się w tej chwili w połowie okresu czasu, który dzieli rozwiązanie parlamentu od nowych wyborów, to jednak już teraz, poczynając rysować się dość wyraźnie drogi, któremi pójdzie orientacja wyborcza.

Faktem najdonioślejszym w splotie wewnętrzno - politycznych wydarzeń w Niemczech jest bezsporne zniknięcie, niemal że zupełne, partii jednoczącej w sobie żywioły postępowe i liberalne — partii demokratycznej. Dzieje jej są naprawdę tragiczne. Gromadzący się naprędce w jej szeregach, wiedzą bankierów i przemysłowców, posiadających na swe usługi znakomity aparat prasowy, bo nاپozycyjniesz niktyle w Niemczech, ale i zagranicą, dzienniki jak „Frankfurter Zeitung“, „Berliner Tagblatt“ i „Vossische Zeitung“, — zaczęła mimoto coraz bardziej tracić grunt pod nogami. Wielu jej członków, gawędząc już od dawna już to krawicy, już też ku socjalistycznej lewicy, w końcu jawnie przeszło w szeregi tych ugrupowań, tak, że ostatecznie partia demokratyczna, chcąc się utrzymać przy życiu, musiała użyć środka radykalnego. Tym środkiem była przemiana sądu partii, przemiana, jaka dokonała się w toku bieżącej kampanii przedwyborczej. Partia demokratyczna przestała istnieć, powstała „partja państwowa“.

To przemianowanie nie było jednak tylko czczą formalnością. Stało się ono zarazem przekreśleniem do-tychczasowego istnienia partii a stworzeniem z niej czegoś zupełnie nowego, czegoś, w czym dawna demokracja z pod znaku postępu bezpowrotnie musza zginąć.

Co się mianowicie stało? Oto dawna partja demokratyczna, zdając sobie sprawę z tego, że o własnych siłach do wyborów iść nie może, postanowiła zespolić się albo ściślej i prawdziwie mówiąc, pójść pod komendę i zw. „Zakonu mlodnieckiego“ (Jungdeutscher Orden). Historia zaś tego „Zakonu“ objaśnia najlepiej jego barwę polityczną. Bo było to do niedawna jeszcze stowarzyszenie niceladnie, jak wiele bojowych związków powojennych Niemiec, i jego uaktwowanie przez władze z żywielną tolerancją. Walka z groźnym w r. 1919 Niemcom bolszewizmem była tylko płaszczykiem dla zamaskowania skrajnego nacjonalizmu, pod którego hasłem zwizek ten wszczynal nad Renem rozruchy przeciw Francuzom a w Górnym Śląsku prowadzil akcję zbrojną przeciw Polakom. Co tu zresztą wiele mówić. Z programu mlodnieckiego Zakonu wyciera aż nadto jasno i otwarcie sztańdar wybujałego nacjonalizmu.

Poza „Zakonom“ w skład „partji państwowej“ wchodzi — oczywiście obok szeregów dawnych demokratycznych robotników ludowców (stanowiących temniej skrajnej reakcji), garść nacjonalistów oraz pewna odłamek chrześcijańskich zwizeków zawodowych.

Jeżeli dodamy do tego, że z najskrajniejsza prawica, Hitlerowcom, polaczymy się niemal całkowicie nacjonalistyczne zwizegi Hugoberta, tworząc w ten sposób swary blok, to miało możemy stwierdzić, że komitująca przedwyborcza poszła w Niem-

Sensacyjny proces w Niemczech.

Oficerowie tworzyli jacezki „hitlerowskie“.

Berlin, 21 sierpnia. (PAT). Przed Trybunałem Rzeszy rozpocznie się z początkiem września sensacyjny proces przeciwko 3 oficerom Reichswehry aresztowanym z wiosną b. r. w Ulm, pod zarzutem uprawiania propagandy wyrotowej wśród armji niemieckiej i organizowania jacezek hitlerowskich. Proces ten budzi niezwykle zainteresowanie, a to ze względu na charakterystyczne szczegóły, oświetlające akcję nielegalną kol nacjonalistycznych w szeregach Reichswehry.

Akt oskarżenia zarzuka podświadomości, że w r. 1929 w porozumieniu z kierownictwem partji Hitlerowskiej rozpoczęli akcję organizowania młodszych oficerów tajnie, czego celem miało być pozyskanie dowódców poszczególnych oddziałów dla planów wyrotowych. Komendanci mieli zobowiązać się, że na wypadek „putschu“ zabiorą strzelad do od-

działów hitlerowskich. Na tajnych konwentykach w obecności oficerów atakowany miał być rząd Rzeszy i ministerstwo Reichswehry za to, że „nie pozwalały na budzenie ducha wojennego w armji i społeczeństwie niemieckim“.

W grudniu 1929 r. wszyscy trzej oskarżeni wyjechali do Monachium, gdzie zwrócili się do redaktora organu hitlerowskiego „Zeltischer Beobachter“, wtajemniczając go w swoje plany. Na jednym z tajemnych zebrań oskarżony Luden wyraźnie oświadczył, że kola radykalno - prawicowe przygotowały zamach stanu. Plan „putschu“ miał być szczegółowo opracowany. Dla swoich planów pozyskali oni, poparcie kol nacjonalistycznych innych miast m. in. Królewca. Oprócz tego wielki przemysł miał żywo interesować się całą akcją, stawiając do dyspozycji znaczne fundusze.

Sytuacja polityczna w Rumunji.

Przed zmianą grzbietu?

Wiedeń, 21 sierpnia. (PAT). Według doniesień dzienników z Bukaresztu, przypuszcza tamtejsze pismo „Cuventul“, że gabinet obecny poda się wkrótce do dymisji i że premyer zostanie Titulescu. Nowy rząd miałby za zadanie przeprowadzenie pożyczki zagranicznej, oraz rozbudowę gospodarstwa krajowego. Natomiast premyer Maniu oświadczył w wywiadzie, że narodowa partja pracy rozpocznie dopiero teraz swoją dzia-

lalnosc polityczną, usunawszy już obecnie błędy rządów dawniejszych. Co do osoby króla wyraził się Maniu, że pracuje on dzienne 12—14 godzin i jest doskonale obznajomiony z polityką zagraniczną, gospodarczą i wewnętrzną swego kraju. Gdyby istniał wolny wybór króla — zakończył premyer — musiałby król król być nim wybrany, gdyż jest on osobistością nadająca się jak najbardziej do sprawowania rządów.

Co wykazało śledztwo

w sprawie zajęć w Alekszyczach?

Białystok, 21 sierpnia. (PAT). W związku z awanturą wicewą, jaką urządzili na odpusku w Alekszyczach (powiat Grodno), komunikujący posłowie Dworzczania i Wolyniec aresztowano 21 osób oskarżonych o czynne wystąpienie i strzały do policji. Wśród zatrzymanych 11 osób przynależo do rzucania kamieniami w policjantów. Co się zaś tyczy aresztowania Dworzczanina, to fakt

strzelania przez niego do policji został niebezpieczniej stwierdzony przez zestawienia świadków z pośród ludności. Aresztowanie Dworzczanina ludność białoruska przyjęła z nieklamaniem zadowolaniem. Podnoszono z uznaniem taktowne zachowanie się policji, która nie skorzystała z prawa używania broni, nie chcąc strzelać do wysuniętych naprzód kobiet i dzieci, a wolała sama ponieść ofiary.

Odroczenie sesji Rady Ligi Narodów.

Genewa, 22 sierpnia. (PAT). Otwarcie wrześniowej sesji Rady Ligi Narodów

dów przełożone zostało z dnia 5 na 8 września br.

czek wyraźnie w kierunku na prawo.

A z drugiej strony, na skrajnej lewicy groźnie zarysowuje się niebezpieczeństwo sukcesów komunistycznych, dla których kłękba bezrobocia i ogólne przelenienie gospodarce stwarzają grunt niezwykle podatny. W tych zaś warunkach wybory wrześniowe nabierają znaczenia zupełnie wyjątkowego. Nie będzie to już zwykła próba sił partyjnych, ale rozstrzygnięta ona, na czas dłuższy, w jakim kierunku pójdzie rozwój polityki niemieckiej zarówno wewnętrznej jak i zagranicznej. Czy da się ocalić ustroj republikański wraz z Konstytucją weimarską, czy da się nawrócić do t. zw. wielkiej

Odnaczenie współprawników p. Deweya.

Warszawa, 21 sierpnia. (PAT). Dziś o godzinie 11-tej w gmachu Ministerstwa Skarbu p. Minister Matuszewski w obecności p. Wiceministra Starzyńskiego, doradcy finansowego Deweya i prezesa Banku Polskiego Wróblewskiego udekorował pomocników doradcy finansowego p. Deweya krzyżami orderu Odrodzenia Polski, a mianowicie p. Allena, zastępcę doradcy finansowego Krzyżem oficerskim i p. Willigobu, oraz p. Deweya — junjora Krzyżami kawalerskimi.

Polacy a wybory w Niemczech.

Opole, 21 sierpnia. (PAT). Odbyl się tu zebranie przedwyborcze polsko - katolickiej partji ludowej. Przenawiali m. in. kierownik zwiazku Polaków na Śląsku opolskim p. Szczepaniak, oraz naczelny kierownik zwiazku Polaków w Niemczech p. Kaczmarek. Uchwalono przeprowadzenie siennej akcji wyborczej i wystawienie kandydatów polskich w osobach proboszcza Koziołka i gospodarza Bozka.

Strajk we Francji wygasa.

Paryż, 21 sierpnia. (PAT). Właściciele fabryk włókienniczych w Lille przyjęli jednomyślnie kompromisową propozycję ministra pracy Lavalla, zobowiązując się na wypadek wzrostu kosztów utrzymania poddać na wniosek ministra ponownemu zbadaniu spraw zarobków. Robotnicy zakładów przedzłazycznych również przyjęli propozycję ministra Lavalla, który udaje się dziś do Lille w celu osobistego zatwierdzenia ewentualnego układu. Dzienniki zaznaczają, że przyjęcie propozycji pozwala oczekiwać zakończenia strajku.

„Marsz głodowy“.

Katowice, 21 sierpnia. (PAT). Z Opola donoszą, że komunistyczna partja niemiecka zamierza urządzić w dniu 23 bm. „marsz głodowy“ do Opola. Prezydium policji ostrzegło przed braniem udziału w demonstracji, grożąc użyciem ostrych środków.

Bezrobocie we Włoszech.

Rzym, 21 sierpnia. (PAT). Walle danych statystycznych Kasy Narodowej Ubezpieczeń Społecznych, ilość bezrobotnych w całych Włoszech wyniosła na dzień 1 sierpnia br. 342.093 osoby obojętne płci. Z tych jedynie 130.000 pobiera zapomogi. Należy zaznaczyć, że w końcu czerwca br. cyfra bezrobotnych wynosiła 322.287 osób. Wzrost należy przypisać zakończeniu robót sezonowych rolnych, wobec czego ilość bezrobotnych mężczyzn wzrosła a jednocześnie wykazują pewne zmniejszenie liczba bezrobotnych kobiet, znajdujących zatrudnienie w przemyśle.

Eksplozja w kopalni.

Moskwa, 22 sierpnia. (PAT). Tass. W kopalni Kapitalnaja w okręgu Sealin nastąpiła eksplozja. 10-ciu górników zginęło, los dalszych 5-ciu jest dotychczas nieznanym.

Podłoże rewolwy chińskiego chłopca.

Obecne stadium chińskiej rewolwy nosi wybitne znamie buntów chłop skich, będących niejako dalszym ciągiem slynnej rewolwy Tapingów z r. 1860 a bardzo przypominajęce wojny chlopskie w srodkowieniu w Europie.

Powstania chlopskie miały miejsce wlosciwie już znacznie wcześniej, w roku 1927 w okresie zwycięskiej rewolwy Kuomintangu, była to jednak lokalne ruchy, tłumione z całą bezwzględnością przez armie niezliczonych generalów. Tak n. p. 20.000 chłopów obęględo dalszy czas miasto Taming-fu na terytorjum Czang-Czolina, potem wybuchlo powstanie w okolicy Pekingu, także w Szantungu buntowali się chlapi ostatecznie pokonani po kilku miesiäcach, przywzdem padli ich 2000 a 17 tysi zostało spalonych.

Opierio obecnie po trzech latach polityki podatkowej rzadzów „generałów” a glównie po strasnym nieurodzaju w r. 1929 mamy do czynienia z wzkieśm powstaniem chlopskim. Jeżeli uwzględnimy, to ich na 450 milionów ludności w Chinach przypada przeszło 80% na chlópów, zrozumieć, iż imamy tu do czynienia z wypadkiem ogromnej doniosłości.

Wojujący generalowie z swemi armijami przeciągają kraja, rekwirowają nie tylko żywność, bydlę, narzędzia pracy, ale nawet ludność, Chlópów zapełnia się do przamasowych robot, kade im się nosić transporty wojskowe, żołnierze zmuszają ich nawet do noszenia zbrojni, w ten sposób pozbawia się wieś najdrowszych ludzi do pracy, zamienia się wolnego chlópca w kulisa, któremu się naogół nie płaci. Chińskie gazety, sprawozdania angielskie np. książka Labour Conditions in China pełne są opisów tych metod. Czego zaś generalowie nie zdołają bezpośrednio, to zabierają na drodze podatków.

Formalnie obowiązują chlópca tylko jeden podatek: rentuowy. Ten pobierają sobie generalowie na kilka lat z góry np. w Chili musieli chlópca opłacić podatki do r. 1948, w Szechu do 1938 a w jednym z okręgów zażądano od chlópów złożenia w ciągu 10 dni podatku aż do r. 1968. Są to oczywiście wypadki skrajne, przeciętnie biorąc opłacili obecnie już wszyscy podatki do roku 1931. Do tych podstawowych podatków dodają poszczególne generalowie nowe, wielokrotnie się zwiększające. Gdy ich chlópcy nie chcą płacić, przydziela się im na kwatery żołnierzy, a gdy i to nie pomaga, wieś zostaje spalona. Wojska chińskie liczą w sumie około 3 miliony ludzi, są to przeważnie elementy zdeklasowane, będące na żoldzie i tak długo trzymające z danym generalami, dopóki oni ich może opłacą. Sami zresztą generalowie przechodzą z częścią z jednego frontu na drugi. Tak np. jeden z czerwonych generalów Chu-Tie otrzymał z tego tytułu 40.000 dolarów a slynny wodz czerwonego rzadu Kuo-min-tang w Wuhan Tang Sheng-Chi już w listopadzie 1926 miał ulokowane w banku szanghajskim 400.000 dolarów na swoim koncie. Naogół kilkakrotnie zmizna frontu czyni generala majątnym człowiekiem, często lokuje uz-

skane posiadzkie w ziemi lub w zagranicznym banku i znika z placu boju. Oczywiście, iż za to wszystko płaci chlóp.

W takich oto warunkach przyniosł rok 1929 klęskę nieurodzaju, wywołaną długotrwałą suszą. W najbardziej glódowych prowincjach srodkowych Chin (Szenzi i Honan) rozpoczął Feng na wiosnę 1930 r. rekwirować zapasów zboża. Russel, sekretarz amerykańskiej pomocy dla glódnych Chińczyków, opisuje w zosposimie „Transpacific” panujące tam stosunki: „1/3 ludności kraju zmierza glódowa, w kraju panuje tyfus, a tymczasem żołnierze generala Fenga wyciągają z ludności ostatnie miedzianki (chlópi chińscy posługują się miedzianymi pieniędzmi). Feng powiesił 6 lokalnych urzadzowników a 18

wtręcił do wozienia za to, iż nie ściągłi z ludności nalozonych podatków. Dla ratowania zycia sprzedawali chlópi inwentarz, bydlę, a w końcu kobiety i dzieci po 20 dolarów (do fabryk)”.

Na zakonczenie jeszcze parę słów o chaosie walutowym, panującym w kraju. Chlówcy w miastach poslugują się srebrna moneta, a wiadomo, iż wartość srebra spadla ostato do niemowlanej od 100 lat granicy. Ponadto każdy z generalów wydaje własne papierowe pieniędze, którym na terenie swej wladzy nadaje wysoki za wyśwe kurs. W tej chwili krąży po kraju 20 różnych dolarów chińskich. Jestto źródlo nowych naduzyc przy ściąganiu podatków.

J. B.

Waldemaras inicjatorem zamachów terrorystycznych na Litwie.

Berlin, 21 sierpnia. (PAT). Biuro Wolffa donosi z Kowna, że sprawy zamachu na puka. Rustejksa mieli w zeznaniach wskazać na Waldemarasa, jako na inicjatora całego szeregu przygotowanych zamachów terrorystycznych. Planowany był przewrót zbrojny, dokonany miano zamachu na 12 osobistosciach m. in. na prezydenta Smotogina, kilku ministrów, oraz przywzdzców Tautainików. W ciągu dnia wzorazającego i dzisiejszego policja przeprowadzila szereg rewizji w

mieszkaniach osób podejrzaných o porozumiewanie się z Waldemarasem. Kilka osób zostało aresztowanych. Miedzy innymi znajduje się 3 oficerów s. p. p. stacjonowanego w Kownie. Sledstwo przeciwko zamachowcom zostało ukonczone. Prokuratura ma zdecydować, czy oskarżenie będa odpowiadają za zamach przed szdem wojennym. Rozprawa ma się odbyć w najblizszym czasie. Stan zdrowia puka. Rustejksa od wczoraj pogorszył się znacznie.

Byli kanclerz Seipl o rezultatach konferencji w Sinaju.

Wiedeń, 21 sierpnia. (PAT). Dzienniki wiedeńskie donoszą z Budapesztu: B. kanclerz Seipl w rozmowie z dziennikarzami węgierskimi oświadczyl, że konferencja w Sinaju powinna dać Europie duzo do myślenia. Po raz pierwszy zaistniał państwa sukcesywnie w stosu konferencyjnego rozumiejąc, że idzie tu o egzystencję każdego z nich. Dziś rozumie już każdy, że Europa bez rozrzenia gospodarczego nie może istnieć. Praw-

dopodobnem jest, że konferencja w Sinaju skloni Europę do poważnej akcji gospodarczej mimo trudności płynących w pierwszym rzędzie z pozornego antagonizmem między państwami agrarnymi i przemysłowymi. Na pytanie o stosunki austriacko-węgierskie oświadczyl ks. Seipl, że zbliżenie gospodarcze Austrii i Węgier może przynieść tylko poprawę sytuacji.

Ustąpienie szefa Reichswehry.

Berlin, 21 sierpnia. (PAT). Według informacji prasy obecny szef Reichswehry, general Heye podał się do dymisji. Ma on ustąpić z zajmowanego stanowiska w końcu r. b. Następcą gen. Heye zamianowany ma być dotychczasowy szef Wydziału wojskowego w ministerstwie Reichswehry general major von Hammerstein.

„Germania” organ kanc. Bruninga przypomina krążące w ostatnich czasach pogłoski o tarcich w kolach kierowniczych w ministerstwie Reichswehry, z którymi łączono w związku z tą zmianą nazwisko generala Heye i Scheitzera. „Acht - Uhrblatt” podkreśla, że general Heye ustępuje pod naciskiem pewnych czynników, które pragnęły się go pozbyć w których interesie bylo urzeczywistnienie pew-

nych planów w polityce zagranicznej przy pomocy Reichswehry. Kierownicze agendami w Reichswehry, mimo wszelkich dotychczasowych przeciżch holdują nadal planom odzyskania utraconych przez Niemców obszarów przy poparciu armji czeronej. Temi planami szaleńców politycznych zajmował się już Reichstag, mówiąc otwarcie o niemieckich następstwach dla niemieckich finansów, jakic miała spowodować współpraca między Reichswehry a armją bolszewicką w okresie, kiedy ministrem finansów był Kochler. Grupa wyższych oficerów, na czele której ma stać general Scheitzer prowadzila energicznie akcję, celem uniemożliwienia porozumienia z Francją, wychodzącego poza traktat locarneński.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Lwów, dnia 22 sierpnia 1930.

RUCH SŁUŻBOWY

W MINISTERSTWIE WYZNAN RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

P. Minister Wyznan Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdził z rządem w dniu 26 kwietnia 1930 r. uchwałę Rady Profesorów Akademii Medycyny Weterynaryjnej w Lwowie, której mocą dr. Wincenty Skowroński został habilitowany, jako docent farmakologii w tejże Akademii.

P. Minister Wyznan Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdził z rządem w dniu 26 kwietnia 1930 r. uchwałę Rady Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, której mocą dr. Aleksander Ludwik Birkencmajer został habilitowany, jako docent historii nauk ścisłych na tymże Wydziale.

P. Minister Wyznan Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdził z rządem w dniu 20 maja 1930 r. uchwałę Rady Wydziału Rolniczo-Lasowego Politechniki Lwowskiej, której mocą dr. Henryk Malarski został habilitowany, jako docent nauki zyciwienia zwierząt użytkowych na tymże Wydziale.

P. Minister Wyznan Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdził z rządem w dniu 24 maja 1930 r. uchwałę Rady Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, której mocą dr. Mieczysław Malecki został habilitowany, jako docent z zakresu filologii słowiańskiej na tymże Wydziale.

P. Minister Wyznan Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdził z rządem w dniu 24 maja 1930 r. uchwałę Rady Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, której mocą dr. Aniela Kozłowska została habilitowana, jako docent geografji rolin na tymże Wydziale.

P. Minister Wyznan Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdził z rządem w dniu 24 maja 1930 r. uchwałę Rady Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, której mocą dr. Bogumił Pawłowski został habilitowany, jako docent z zakresu systematyki i geografji rolin na tymże Wydziale.

(„Monitor Polski” Nr. 190 z dnia 19 sierpnia 1930 r.)

W MINISTERSTWIE PRZEMYSŁU I HANDLU

W Urzędzie Pieroczym w Lwowie: Mianowani:

Zawadzki, Roman, Praktykant — prow. Asystentem Rachunkowym w X st. sl. w dniu 1. IV. 1930 r.

Salkowska Maria, Praktykant — Cechowniczym w XI st. sl. z dniem 1. IV. 1930 r.

W Służbie Legalizacji Narzędzi Mierniczych:

Mianowani:

Konopasek Stanisław, prow. urzadzownik IX st. sl. w Lwowskim Okręgowym Urzędzie Miar — prow. Legalizatorem w IX st. sl. w Miejscowym Urzędzie Miar w Lwowie z dn. 1. IV. 1930 r.

Bursztyn Władysław, prow. Legalizator w IX st. sl. w Miejscowym Urzędzie Miar w Lwowie — prow. Kontrolerem w IX st. sl. w Lwowskim Okręgowym Urzędzie Miar z dniem 1. IV. 1930 r.

Przeniesiony:

Komar Antoni, prow. urzadzownik VIII st. sl. w Lwowskim Okręgowym Urzędzie Miar — do Miejscowego Urzędzie Miar w Lwowie z dn. 10. IV. 1930 r.

(„Monitor Polski” Nr. 191 z dnia 20 sierpnia 1930 r.)

Osm wyroków śmierci w Sowietach.

Moskwa, 22 sierpnia. (PAT). Tass. Kolegium G. P. U. rozpatrywalo wczoraj sprawę grupy osób, zajmujących się skupowaniem i przechowywaniem w celach spekulacji monet srebrnych oraz dewiz zagranicznych. 8 glównych winnych, którzy równocześnie rozpowszechniali pogłoski o kontrowersjach skazano na karę śmierci przez rozstrzelanie. U wszystkich znaleziono większą ilość pieniędzy srebrnych. Wyrok został wykonany.

Zamach bombowy na dom robotniczy w Hanowerze.

Berlin, 21 sierpnia. (PAT). Z Hanoweru donoszą, że dziś rano dokonano tam zamachu bombowego na Dom robotniczy, w którym znajduje się biuro, redakcja i drukarnia dziennika socjalistycznego „Volkswille”. Przy wejściu do budynku dozorca znalazł paczkę zawierającą maszynę piekarską z mechanizmem zegarowym. Według orzeczenia ekspertów, bomba zawierała materiały wybuchowe o wielkiej sile, tak dalece, że wybuch mógł zniszczyć zupełnie budynek.

Zamach bombowy na dom robotniczy w Hanowerze.

Tylko dzięki wadliwej konstrukcji zegarowej nie doszło do wybuchu. Prokuratura i policja wszczęły niezwłocznie sledstwo, celem wykrycia sprawców zamachu. Z ramienia policji berlińskiej wyjechała na miejsce wypadku specjalna komisja, która swego czasu prowadziła sledstwo w sprawie zamachu bombowego na północno - zachodnich obszarach Rzeszy.

Deklaracja Związku Obrony Kresów Zachodnich

w sprawie wystąpienia Ministra Treviranusa.

Jesteśmy świadkami nowej prowokacji ze strony oficjalnych czynników niemieckich. Oto w dniu 10 bm. minister Reszsy niemieckiej Treviranus odważył się zaatakować całość naszych granic zachodnich. — Związek Obrony Kresów Zachodnich ustawicznie zwracał uwagę na istnienie rewizjonistycznych zakusów niemieckich.

Przez pewien czas hasła odwetu głoszono tylko w odłamie prasy a ataki przeciw Polsce wychodziły z kół zapamiętałych w szale szowinizmu i nienawiści plemiennej, nieobliczalnych i nieodpowiedzialnych jednostek lub ugrupowań. Dziś musimy stwierdzić z całym naciskiem, że obecna systematyczna cwałą przeciw Polsce i naszym granicom prowadzi już odpowiedzialne, oficjalne czynniki niemieckie, że tylko przy pomocy mowu prezidenta Hindenburga, memoriał Schachta, oświadczenie ministra Grenera z okazji debate parlamentarnych na budowę pancernika, oraz ostateczny mowu ministra Treviranusa. Należy przemyśleć, że równoległe z temi enuncjacjami idzie celowa akcja, dość wskazać na rokowania handlowe polsko - niemieckie, przyjęcie t. zw. Ostprogramu, podstępna i obłudna propagandę niemiecką w prasie zachodnio - europejskiej.

Stanowisko społeczeństwa polskiego wobec niemieckich prowokacji było zawsze jednolite i zdecydowane. Manifestacje, organizowane przez Związek O. K. Z. w całej Polsce, były tego najwymowniejszym dowodem.

Manifestacje te były ostrzeżeniem pod adresem Niemiec a równocześnie zwróceniem uwagi całej opinii politycznej w Europie na to, że akcja niemiecka uniemożliwiała pokojowe współżycie dwóch narodów. — Musimy stwierdzić, że spokojnie i pełne godności zachowanie się polskiego społeczeństwa nie tylko nie znalazło zrozumienia u narodu niemieckiego, nie tylko zostało nawet uznane za objaw naszej słabości.

Wyraźnie i jasno musimy oświadczyć, że społeczeństwo polskie stało zawsze na stanowisku nieruśzalności granic i pozostawania traktatów i z bólem lecz spokojnie i z godnością przyjmowało konsekwencje tego

stanowiska. Konsekwencją tą było pozostawienie poza naszą granicę ogromnego szmatu odwiecznej polskiej ziemi; z blisko miljonem zamieszkałych na tej ziemi Polaków. A mieliśmy przeciw moralne prawo upomnieć się o te ziemie i o pozostałość za zachodnią granicę Polaków. Nie potrafiono, czy nie chciano zrozumieć w Berlinie tego naszego stanowiska i że do odpowiedzi otrzymało polskie społeczeństwo nowe prowokacyjne wystąpienie ministra Treviranusa.

Wobec tego cały Naród polski musi odciąć przemawiać mocno i twardo, by mógł być w Berlinie zrozumiany, a Europa ażeby dowiedziała się, że obecna polityka niemieckich czynników oficjalnych przez ich wyzywające wystąpienia zmierza do wywołania nowej zawieruchy wojennej.

Naród polski oświadcza społeczeństwu niemieckiemu i społeczeństwu całej Europy, że nigdy i za żadną cenę nie dopuści do zmiany swych granic. Cała Europa musi zrozumieć, że wszelkie zakusy na nasze granice utrudniają pokojowe współżycie dwóch sąsiednich narodów i państw i prowo-

dują wybuch wojny. Godność narodu nie pozwala społeczeństwu polskiemu na spokojne przyjmowanie dalszych prowokacji niemieckich.

Dlatego też Zarząd Główny Związku O. K. Z. zwrócił się do Pana Premiera, jako kierownika Rządu, o podjęcie energicznej interwencji u rządu niemieckiego. Zarząd Główny O. K. Z. wyraża głęboki przekonanie, że Rząd polski wysąpi godnie i silnie i potrafi zdobyć u odpowiedzialnych za spokój europejski czynników politycznych poparcie w kierunku uzyskania gwarancji na zaprzestanie prowokowania wojny.

Do całego zaś społeczeństwa polskiego Zarząd Główny Związku O. K. Z. zwraca się z ostrzeżeniem, że całość i bezpieczeństwo naszej granicy zachodniej jest zagrożone. Dotąd, dopóki nie ustają niemieckie zakusy, wolamy o mobilizację całego społeczeństwa z hasłem: frontem do morza i zachodnich granic Państwa.

Zarząd Główny Związku Obrony Kresów Zachodnich: Dr. J. Trzcinski, Dr. R. Konkwicz, Prof. Bakowski, Ks. prałat Czechowski, Dr. Nowak, Dyr. M. Korzeniewski, W. Zentkeler.

Po niewczasie się zorientowali...

Organ narodowych liberałów "Danzig Neueste Nachrichten" zamieszcza artykuł p. t. "Czy Polska potrzebuje dwóch portów", w którym stara się wykazać, że port gdański jest w stanie zaspokoić wszystkie wymagania Polski zarówno w dziedzinie przywozu jak i wywozu do tego stopnia, że Polska bez żadnych przeszkód sprawdzić może przez port gdański i materiały wojenne. Port gdański stoi do dyspozycji gospodarczych interesów Polski w całej pełni, z drugiej zaś strony posiada on nieograniczone możliwości rozwoju, które wystarczą z każ-

dym razie na pokrycie nawet coraz więcej wstępujących wymagań Polski w tej dziedzinie. Ze względów gospodarczych nie było przeto — zdaniem "Danzig Neueste Nachrichten" żadnego powodu do budowania w pobliżu Gdańska nowego portu. Polska budując port w Gdyni, nie kierowała się względami gospodarczymi, lecz tylko względami politycznymi. To samo dotyczy, zdaniem dziennika, także i nowo wybudowanego linii kolejowej, łączącej Górny Śląsk z Gdynią z ominięciem Gdańska.

Towarzystwo naukowe badania komunizmu.

Jak donoszą dzienniki warszawskie, Władze administracyjne zatwierdziły statut "Towarzystwa naukowego badania komunizmu". Siedzibą towarzy-

stwa będzie Warszawa. Wkrótce odbędzie się zebranie założycielskie towarzystwa w skład którego wejdą działacze pracujący na niwie politycznej i

naukowej, a interesujący się komunizmem, jako ruchem społecznym i politycznym. Prawdopodobnie przystąpią do towarzystwa również wyżsi urzędnicy administracji, którzy z racji zajmowanych stanowisk mają możność bliższego badania ruchu komunistycznego.

Przewidywane jest również, że do towarzystwa przystąpią pewne organizacje społeczne przez specjalnych delegatów. "Towarzystwo naukowe badania komunizmu" będzie gromadziło ośnoźną literaturę, opracowywało specjalne wydawnictwa i pozatem będzie organizowało odczyty publiczne i zebrańia dyskusyjne na tematy związane z komunizmem.

Dotychczasowe wyniki sprzedaży i wyrób papierosów odciganých.

Polski Monopol Tytuoniowy przystąpił do wyrobu papierosów odnikotywnianych czyli odciganých z początkiem maja rb. a na rynek wypuścił tę nowość z początkiem czerwca. Należy zaznaczyć, że papierosy odciganę są wogóle w Europie nowością mało znaną. Prócz Polski, wyrabia ją tylko Austria i Francja. W maju Polsk. Monopol Tytuoniowy wyprodukował 1,062,000 szt. Ergo i 885,000 szt. Egipskich, razem 1,947,000 szt. w cztery cu 1,184,000 szt. Ergo, 1,177,000 szt. Egipskich, razem 2,361,000 szt., w lipcu 2,000,000 szt. Ergo i 1 milion szt. Egipskich razem 3 miliony szt. Sprzedaż przedstawia się jak następuje: W czwartcu sprzedano: Ergo — 1,599,000 szt., Egipskich 1,052,000 szt., razem 2,651,000 szt.; w lipcu: Ergo — 1,380,000 szt., Egipskich 806,000 szt., razem 2,186,000 szt., ogółem w ciągu czerwca i lipca sprzedano 4,837,000 szt. Jeśli wolno wnieść z dotychczasowych wiadomości tymczasowych, sprzedaż w sierpniu wrośnie w stosunku do lipca. Wogóle zaś sprzedaż niewiezornie wlechnia całą dotychczasową wytwórczość, a chwiliami objawia się nawet tu i ówdzie brak papierosów odciganých. Wobec powodzenia z jakim spotkały się wśród nas palacze papierosy odciganę, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytuoniowego przystąpiła w fabryce warszawskiej na Dzielnej do rozbudowy urządzeń odciganých nikotyne.

PROF. DR. ST. ŁEMPICKI.

5)

Studia humaniora.

(Garcć uwag o studiach na Wydziale Humanistycznym).

Wskazuję natomiast inne grupy nieprzepracowane kandydatami, w których jest daleko przestronniej, gdzie jest więcej i łatwiej pole pracy, lepsze szanse chlebowo-podstawne na przyszłość. Naturalnie, i tutaj — zastrzegam się — musi być zamilowanie przedmiotu, odpowiednie zdolności i przygotowanie. Wymieniam więc grupę filologii klasycznej (łaciny i greki), która łączyć można ze studjum archeologii; wymieniam filologię słowiańską, przedwzyskiem rutenijską, dalej języki i literatury nowożytne, zwłaszcza germanistykę, filologię francuską, a także angielską. Tam otwierają się dla kandydatów widoki nieporównanie lepsze, niż na polonistyce i historii. Stracił niedawny jeszcze, przed filologią klasyczną, którą pewne czynniki niekiedy zastępowały u nas tępi, staje się dzisiaj coraz bardziej plonnym. Studjum klasyczne w Polsce zostanie nie tylko uwięzione, ale niewątpliwie przyjdzie zrodzić i w czas, że wzmoże się ono i rozprziedum jak zagranicą. Może stoimy w naszej kulturze i umysłowości, który musi oddziaływać na szkołę.

Studjum języków nowożytnych

będzie także wzrastać i zapotrzebowanie sil naukowych stawiać się będzie coraz silniejsze. Przytem ważną pomocą są w tym dziale ułatwienia w studjach, polskich i obcych, umożliwiających wyjazd zagranicę. W tym roku byliśmy w kłopotcie, kim obsadzić te stypendja, dobre i dogodne, gdyż kandydatów brakło, bo wszystkie wałito hurmem na polonistykę i historję.

Czyż takie zaniedbanie przez młodzież działań ciekawych, ważnych i popłatnych, jest mądre i rozsądne? Dodając odrazu, że studjum filologii klasycznej, języków i literatur nowożytnych, języków i literatur słowiańskich, może być na wydziale naszym uzupełniane doskonale, przez liczne wykłady i ćwiczenia lektorów, które dają żywą wprawę w danym języku. Mamy z lektoraty łaciny, z greki, a dalej lektorat francuski, niemiecki, angielski, włoski, rumuński, węgierski, czeski, serbo-chorwacki, rosyjski, rusko-ukraiński i inne.

O pozytywne studjum rutenijskiego na te ogólne studjum języków i literatur słowiańskich — mówić nie potrzebuje. Jest ono ściśle związane z naszymi stosunkami, etno-

graficznością, z liczną ludnością ruską naszego państwa, a posad ob objęcia jest jeszcze niemало.

Wymieniam dalej nauki filozoficzne, zapełnione przez młodzież specjalnie je studującą — dosyć słabo. Mogą być one łatwo połączone ze studjami pedagogicznymi i przyrodniczo-matematycznymi.

Wreszcie i studia pedagogiczne (uzupełnione u nas szeregiem wykładów zleconych i lektoratów z dydaktyki pewnych przedmiotów) rokują swoim adeptom dobre nadzieje, choćby ze względu na rozwój seminarjów i instytucyj kształcenia nauczycieli i wobec tych przemian, które czekają niewątpliwie nasze szkolnictwo powszechne.

Osobne działy reprezentują: orientalistykę, muzykologię, historję sztuki, antropologię z etnologją i prehistorją. Ta ostatnia grupa, antropologiczna, ma charakter najbardziej odwarwy od szkolny, specjalny, czysto naukowy. Orientalistyką, która tworzy na naszym Wydziale jedyny w całej Polsce "Instytut orientalistyczny", obejmującej filologię arabską, turecką, mongolską, irańską, hebrajsko-aramicką, historję Bliskiego i Dalekiego Wschodu, filozofję i prawo wschodnie — reprezentuje duże wartości także i praktyczne dla przyszłych adeptów dyplomacji polskiej, dla przemysłowców i handlowców, urzędników handlowo-konsularnych czy wielkich firm światowych. Muzykologja pogłębi i u-

gruntuje na naukowych podstawach wiedzę tych, którzy interesują się muzyką czy to ze względów badawczych, czy ze względów osobisto-artystycznych, twórczych. Studjum to można łączyć z równoczesną pracą w Państwowych Konserwatoriach czy Akademjach Muzycznych.

Nakoniec historia sztuki, czy to ogólnieuropejskiej, czy polskiej i wschodnioeuropejskiej, a obok tego studjum archeologii — to przygotowanie naukowe dla tych, którzy poświęcić się pragną dziedzi pracy w muzeach wszelkiego rodzaju, galerjach, pinakotekach, zbiorach artystycznych, jako ich urzędnicy i pracownicy fachowi.

Wyczerpaliliśmy wszystkie działy, daliśmy obraz planu studjów na wydziale humanistycznym.

Uderaliśmy powyżej w tony życiowe, chlebowe, mogły być trochę powiedziane, że materialistyczne. Czynnikiem jest cel, który ma być nie tylko ochem, ale i chlebem i dlatego, gdyż sama młodzież i jej rodzice i opiekunowie często w ten nurt, w te t. zw. "widoki na przyszłość" uderzają, o nie przedwzyskiem pytają. Czynnikiem to z konieczności, bo w istocie nie materiały, ale idealny stosunek do nauki i studjów uniwersyteckich chcieliśmy w młodzieży technić i wpoić.

Nauka jest wartością wysoką i idealną i nie znosi, aby odnoszić się do niej tylko w sposób materialistyczny, wyrachowany, czysto praktyczno-zy-

Co słychać

w naszymi uzdrowiskach.

SZCZAWNICA. Sezon w pełni. Kuracjusze przejeżdżający na III-ci sezon będą mogli korzystać ze znacznej cudownej jesieni szczawnickiej. Nie brak tu rozmaitych rozrywek. W ostatnich czasach odbyły się dwa przedstawięcia teatru Ireny Solskiej, potem Teatr Iwowski i Łódzki, wystawili kilka pierwszorzędnych sztuk. Ponadto bawili tu: znany humorysta Artur Zawadzki, Teatr Tatrzanski, oraz zespół „Morskiego Okra” z Walterem, Hogniowską, Karlišką i Kuchar-skim. Miejscowa ludność odegrała dwa obrazy a mianowicie: „Janosik i „Wesele góralskie”. W tutejszym pensjonacie zdrowym bawi sympatyczna grupa artystów Opery katowickiej, przygotowując się do przyszłego sezonu operowego. Nie należy bowiem zapominać o znakomitem działaniu szczawnickiej kuracji na drogi oddechowe.

ZEGIESTÓW. Temperatura około 13 st. Reumatizm. Częstotwo zachmurzenia i deszcz. W tygodniu sprawozdawczym skutkiem braku stałej pogody urządzone zostały imprezy w salkach Domu Zdrowego, między krómei festyn cieszył się największą frekwencją. Trzeci sezon rozpoczyna się z dniem 26 sierpnia. Br. Na kurację w III-cim sezonie przejechać można bez uprzedniego zgłoszenia. Ceny zostały znacznie niższe w porównaniu z rokiem zeszłym. Od 1-szego września ceny zniżkowe w ten sposób, że kurację trzytygodniową przeprowadzić można za zł. 290.—, czterotygodniową za zł. 380.—, szóstotygodniową w cenie mieszczącej się koszty mieszkania, utrzymania, kąpielii i taksy zdrowej. Zakład Zdrowoty otwarty jest cały rok bez przerwy, przyczem kuracjusze lokowani będą w późnej jesieni w komfortowych budynkach Domu Zdrowego i „Warszawianki”.

CZY JESTEŚ JUZ CZŁONKIEM KOMIT. FLOTY NARODOWEJ? Jeżeli nie, dlaczego? Nie wolno zleniać!

Roczna wkładka członka 1 i 2 zł.

ciowcy; zdradza potem takich swoich kowanków fałszywym i odtrąca ich od siebie. Uniwersytety, a specjalnie te, zw. wydziały filozoficzne, były zawsze i chcą niezłomie pozostać na zawsze w pierwszym rzędzie ogniskami nauki czystej, zdążającymi ku prawdziwej, niezawisłej od żadnych postronnych względów.

Jśli Uniwersytety zgodziły się w ciągu czasów na kompromis z życiem, jeśli podjęły się drugiego swego zadania, t. j. przygotowywania adeptów do pewnych zawodów, — to przynajmniej zrezygnowały z przetrwania z swych naturalnych, — wiotkich praw do reprezentowania tej wiedzy czystej i tej umysłowej i moralnej kultury narodu, która jest tego narodu skarbem najcenniejszym.

Uniwersytety, które zawsze miały bronić się i walczyć zwycięsko, nie pozwoliła obecnej zmaterializowanej i (w znacznej mierze) zdeprawowanej współczesności ściągnąć w nie dół i zagnurzyć w mokradle trywialnej codzienności. Uniwersytety, nie będąc się zniżyć do nikogo, ale przetrwać, nie chcą być ich członkami, studentami i uczniami naszymi, muszą się ku poziomowi technicizmu uniwersyteckiego wywyższyć i podnieść.

To też nie wolno młodzieży traktować Studiów Akademickich w Uniwersytecie, a mianowicie na wydziale humaniorów, jako jakiejś szkoły zawodowej, jako jakiegoś niedozwolonego a przykrego przejścia do kariery życiowej, do świadectwa, dyplomu, posady, stanowiska.

(Dok. nast.)

Klub... teściowych.

W Londynie powstał jeszcze jeden oryginalny klub — Klub teściowych, mający za zadanie obronę „nie-szczęśliwych” teściowych przed „nie-prawośmiaćmi i „terrorem” zięciów.

Genezą tego klubu jest proces, jaki rozegrał się niedawno przed jednym z trybunałów londyńskich. Niejaka Mrs. Foleers oskarżyła mianowicie swego zięcia o wyrządzenie jej moralnej krzywdy i zażądała, tytułem odszkodowania, 5,000 funtów szterli. „Krzywda moralna” polegała na tem, że zięć zabronił teściowej przestępować próg jego domu.

Obronę obrażonej damy był jeden z najwybitniejszych adwokatów londyńskich. We wspólnie mówiąc, wypowiedział za swą oratorską przed trybunałem, słynny adwokat w paterencyjnych słowach przedstawiał los swojej nieszczęśliwej klientki:

Okrutny zakaz niedozwolonego zięcia znalazł serce biednej Mrs. Foleers! Jej najelementarniejsze prawa zostały po-deptane nogami! Pięć tysięcy funtów, których żądał mi ten tytułem odszkodowania, są niczem w porównaniu ze straszną krzywdą moralną, ja-ki jej wyrządzona została. Toć przez

„ale cztery tygodnie nie wolno było matce odwiedzać córki, a córka przez te cztery tygodnie pozabawiona była troskliwością i pieśnią matczynych. Klientka moja żąda tytułem odszkodowania materialnego, ale żąda również, aby dom jej córki był dla niej zawsze otwarty.

Wyrok sądu brzmiał: „Aczkolwiek nie da się zaprzeczyć, że matka cierpi z powodu niemoralności odwiedzania swej córki, to niemoralność o tem zapominać, że z chwilą zamążpójścia kobiety — prawa matki muszą ustąpić przed prawami męża. Wobec tego jednak, że niepodobna zamykać przed matką drzwi domu, w którym mieszka jej dziecko, sąd poleca oskarżonemu zezwolić teściowej na odwiedzanie córki trzy razy w tygodniu po jednej godzinie za każdym razem”. Żądanie natomiast pieniężnego odszkodowania sąd odrzucił bezwzględnie.

Wyrok trybunału wywołał wśród wszystkich teściowych Londynu straszliwe oburzenie. I o to z oburzenia tego zrodził się klub, mający za dewizę: „Żądamy otwartych drzwi dla teściowych”.

Niema mowa Rudyarda Kiplinga.

Kilka dni temu odbyła się w Loos en Ghehle uroczystość odsłonięcia pomnika, poświęconego pamięci żołnierzy angielskich, którzy padli na francuskich polach bitew.

A oto — wstrząsający szczegół. Mówca oficjalnym miał być przy-ceremonii odsłonięcia Rudyard Kipling, którego wy, jak wiadomo, był jedną z ofiar morderczych walek, padł mianowicie we Francji, nigdy jednak nie zdołano odszukać jego ciała. Zrozumiałem było wobec tego wzruszenie mówcy. Nie spodziewałem się jednak, że Brytyjczyk z krwi i kości, przywykły do opanowywania wszelkich najgłębszych,

najpotężniejszych swoich uczuć i wzruszeń, zamilcze się do tego stopnia. W chwili bowiem, kiedy miał zabrać głos, nie wydostał się z jego krtań ani jeden dźwięk. Z oczami pełnymi łez dał tylko znak jednemu z oficerów angielskich, stojącemu najbliżej pomnika, aby nosisł go za smarek okrywającej monument zasłony, która opadła wśród grobowego milczenia.

Wzruszenie Kiplinga udzieliło się wszystkim obecnym, którzy również zdołoby się nie mogli na danie mu głębszego wyrazu. W głębokiem, bez-słownym skupieniu stali wszyscy z milczącym Kiplingiem na czele.

Eksport produktów hodowlanych wzrasta.

W miesiącu lipcu sytuacja w eksporcie polskich produktów hodowlanych uległa znaczącej poprawie. W pierwszym rzędzie zaznaczyło się to na rynku wieńskim, gdzie np. około 50% całego spełu pokryte było trzodą z Polski. W okresie tym Niemcy znacznie słabiej obsydlali rynek, jak również i dostawa krajowego materiału rzeźnego poważnie zmniejszyła się. Na ogólną cyfrę 66.000 sztuk trzody dostarczonej do Wiednia, Polska nadała 30.000 sztuk a łącznie z trzodą w stanie bitym 39.000 sztuk. Poza tem dostarczone 40.000 sztuk cięte b. i. pozom. Cyfry naszego eksportu do Wiednia, jak również i do Czechosławy, dochodzą wysokości najwyższych cyfr z początku b. r. Należy kształtować się naogół korzystnie. Po prawa sytuacji nastąpiła również i na Pragi stankim. Ogółem w lipcu do Pragi dostarczyli eksporterzy z Polski 29.870 świń, eksport zatem osiągnął

swę normalne przeciętne cyfry. Na ostatnich targach sierpniowych w Wiedniu sprzedano 500 świń, z których 100 sztuk w naszym ciągu był umiarkowany, natomiast powiększył się znacznie dowóz trzody z Jugosławii i to tak słoninowej jak i mięsnej. Zdaniem importerów austriackich należy się liczyć z faktem zwiększenia się napływu świń jugosłowiańskich wobec pomysłnych zbiorów kukurydzy. W związku ze wzmożeniem importu, ceny w ostatnich dniach nieco zalażamy się. Jak z powyższego widać, spadek eksportu trzody polskiej jaki się zanotował w ostatnich miesiącach, b. został powstrzymany. Przyczyną spadku naszego eksportu było w znacznej mierze dumpingowe eksportu na naszych dotychczasowych rynkach zbytu przez Niemcy oraz rozwój hodowli w krajach, do których dotąd importowaliśmy nasze produkty hodowlane. Miesiąc lipiec przyniósł nam w tym zakresie znaczną poprawę sytuacji.

Wizomat, czyli: Bacność, panowie złodzieje!

Wizomat jest to nowy aparat, sygnalizujący w sposób automatyczny intruzów, ciekawych zawartości cudzych kas, wulgo złodzieji. Wyobraź sobie takiego intruza, ukradkiem zmierzającego do celu. Nagle, zupełnie nie spodziewanie dla niego rozlega się przeraźliwy dzwonek! Cóż się stało? Złodziej zasłonił swem ciałem ultra-fioletowy, niewidzialny promień, działający na komórkę siatk. Komórka taka, czyli fotocela, nagłe pozabawiona światłością — inaczej pogrążona w niewidzialny ciemny — natychmiast

zaręgałowa na tę zmianę uruchomieniem elektrycznego dzwonka.

Nie dość to, że, że cisza nocna przerwana została hałasem, od którego pękają bębniaki; alarm nie byłby kompletny, gdyby jednocześnie z uruchomieniem dzwonka, nie pierzchylił ciemności nocne i nie zająśniła dookoła oślepiająca światło.

Wizomat jest demonstrowany w niemieckim muzeum w Monachium, gdzie budzi powszechne zainteresowanie.

W raję sowieckim.

Od kilku dni na całym pograniczu sowieckim rozbrzmiewają liczne strzały karabinowe od strażników maszynowych. Nie są to strzały ćwiczących się pograniczników, gdyż odzwyczajają się w coraz to innym miejscu i w różnych odstępach. Jak informują uciekinierzy z Rosji sowieckiej, strzały te są cechem obław i usterzek oddziałów pogranicznych z gromadzącymi na pograniczu sowieckim grupami tzw. liszców. (czyli zesłańców, którzy uciekli z miejsca swego zesłania), napadających często na żołnierzy, milicję i agitatorów kolektywizacyjnych.

Żony na spłaty.

W Damaszku, skoro młodzian lub nie-młodzian, pragnie poślubić dziewczynę, musi rodzicom zapłacić pewną sumę. Innymi słowami — zupełnie przeciętnie niż u nas. Ale i w tej dziedzinie jest coraz gorzej, cena na córki zaczęła się gwałtownie w górę, tak że w obecnej chwili tylko bardzo zamożny człowiek jest w stanie „sprawic sobie” żonę. Aż nagle młodzieńcy damascyjscy dowiedzieli się, że w Europie jak i Ameryce istnieje zwyczaj handlu na spłaty. W mie interes kredytowy tego rodzaju zastosowano do spraw matrymonialnych, na co rodzice zgodzili się chętnie. Teraz jednakże karta się odwróciła, wiewi bowiem z młodych żonkistów po kilku miesiącach już poczęło zalegać w wypłatach rat, nie mając nic przeciw wrotowi żony.

Człowiekowi

nawet umierać nie pozwalają.

Pisma wieńskie donoszą z Grecji o następującym ciekawym wypadku. Oto niejaki Jan Konrad miał już dość tego życia i postanowił popełnić samo-bójstwo. Rzecz wykolował bardzo skupulanie, bo kulę rewolwerową wpa-kował sobie w samo serce. Nie wiele mu to jednak pomogło. Bo lekarz tam tejszy dr. Hans Stocker postanowił przeprowadzić operację. Po wydobyciu kuli z workusza sercowego, zaczął on czasę rozszarpanego serca nabój o-sierdzia i dokonał przelotu krwi celem zaświetlenia osłabionego z powodu ciężkiej operacji pacjenta. Operacja u-dała się w zupełności i lekarze są zdania że Konradowi uratują życie.

Córka adwokatką matki.

W Atlantic City, w ścianie nowojorskim, stanęła przed sądem adwokatka, miss Mary Reccelli, domagając się, w imieniu swej kilkunastoletniej córki, aby jej matka, alimentów dla niej od jej małżonka, a swego oica, który już dziesięć lat temu opuścił żonę, ale zawsze powracał do niej i żył jej kosztem.

Sąd, przed którym po raz pierwszy rozstrzygany był tak oryginalny za-targ rodzinny, wysłuchawszy wymow-nych argumentów adwokatki i córki, przychylił się do jej żądania.

Katastrofa autobusowa.

Łódź, 21 sierpnia. (PAT). Na szosie pomiędzy Świętym a Strykowem autobus należący do niejakiego Klara przepełniony pasażerami, wskutek defektu motoru wpał do rowu, wyracując się do góry kołami. Karoserja zalażama się, przgniatając pasażerów, z których 10 zostało dość ciężko poturbowanych. 4 osoby odstawiono do szpitala. Szofer zbiegł.

KRONIKA

SIERPIEN
22
PIEBER

KALENDARZ
 Re-kt. Tymoteusza
 Gt-kt. Matejka ap.

Wahki dnia 4 w 23
 Długość dnia 14 w 01
 Długość dnia 14 w 01

LWOWSKA

TEATR WIELKI

Teatr Wielki zamknięty przez sierpień z powodu przeprowadzanych w nim rekonstrukcji.

TEATR MAŁY

Piętek, 22 sierpnia o godz. 8 wiecz. „Czarujący emeryt”, krotowihwa W. Rapackiego. (Znikli wazne.)

Sobota, 23 sierpnia o godz. 8 wiecz. „Czarujący emeryt”, krotowihwa W. Rapackiego — znikli wazne.

Niedziela, 24 sierpnia, o godz. 8 wiecz. „Czarujący emeryt”, krotowihwa W. Rapackiego. Znikli wazne.

Inauguracyjne przedstawienie w Teatrze Wielkim we wtorek, z września wypelni „Halika” Monastich w zupelnie nowej inscenizacji. Pod kierunkiem p. St. Jarockiego pracownice malarskie teatrów miejskich pracują goraczko nad wykonaniem nowych dekoracji, dzieki czemu opera ta otrzymała ja, kiego nie miała dotychczas na dziedziach scen polskich. Dyr. Zaleski, który osobiscie utwor ten rezerisuje, powierzył partię tytulowa doskonialej jej interpretatorce p. Walewskiej, w partii Pucielaka w swietnie obdartej pp. L. Kobochanską, dyr. Zaleskim i Czarnieckim w „Widnych portach”. Z kolei wjezdze na alicz „Alad” w przedwie w szacie rownoscie, wcielony przez pierwsza operetke — jak ujemny na scenie Teatru Wielkiego, biedz melodyjny „Skowronek”, w ktorym Lwow biedz miel swojega poznana i zakochanego primadonna — p. Jadwiga Fontanówna.

Teatr Maly gra dzis i codziennie krotowihwa W. Rapackiego (syna) p. t. „Czarujący emeryt”, ktora cieszy sie ogromnym powodzeniem, dzieki duzej dozie pogodzie i humorowi, dzieki czemu wypelniona co wieczór widownia rozbrzmiewa nieustannym smiechem i bucznymi oklaskami.

„Colosseum”. Dowiadujemy sie, ze od dzis, tj. dnia 23 bm. gosci w sali teatru „Colosseum” (dawny teatr Nowosci), przy ul. Sienkiewicza 1, 23 rezerwacje na 20 miejsc koncertu Jerzego Siedlerzyńskiego, cennionego dyrektora teatrów w Polsce. Na czesle zespołu figuruje wieckrolowa wlozka polskiej piosenki „Mazurka Morawski” gwiazda teatrów warszawskich. Rezerwa zespołu sklada sie ze znanych na bruku warszawskim nazwisk, jak: Zosia Duranowska, Alia Kidawska, W. J. Janinowa, Z. Janinowa, Z. Janinowa, M. Hozewski, Z. Zadelko, W. Niewegulowski itp. Rewiza zapowida sie imponujaco. Przedpremierze dziaz bilotów w kasie kina „Kopernik” i od 6 wiecz. przy kasie Teatru „Colosseum”.

REPERTUAR KINOTEATROW.

APOLLO: „Arka Noego” oraz aria „Bozka Aida”.

CASINO: „Walc Straussa” oraz „Zapiski z podróży”.

CHIMERA: „Panienka z objektywem” i „Bebe Daniels”.

COLLOSSEUM: Z powodu rekonstrukcji kino nieczynne.

KOPERNIK: „Pies z Baskerwillu” i „Tajemnica studentki”.

LEW: Z powodu odnowienia sali i instalowania aparatu dźwiękowego kino zamknięte.

MARYSIENKA: „Pies z Baskerwillu” i „Tajemnica studentki”.

OAZA: „Grobowicz milosci”.

PALACE: „Księżniczka Olala”.

PORT: „Fort martecki” oraz „Flirt z nieboszczkami”.

STYLOWY: „Cielowac to nie grzech” oraz „Kto szpadzi”.

Zapisy do szkoły mechaników lotniczych L. O. P. P. Dnia 14 października rozpocznie O. P. P. II kurs szkoły mechaników lotniczych L. O. P. P. w Sypnie pod Lwowem. Na rok szkolny 1930/31 od 15 października do 30 maja 1931 przelazli uczniowie 30 uczniow. Do przynajmniej wymaganej swiadectwo ukozonej szkoły czest-przem. 1-letniej. Szlasko-mechaniczny lub szlasko-przemysłowy wyzswol w dziale slusarstwa — wykazanie nie slernia praktyka zawodowa. Waznym podlagnie jest egzaminowy wystrawienie. Ubiegajcie sie mogz o przyjecie wrodzeni w latach 1910, 11, 12 i 13. Przylicz szczegolny w afiszach.

KRAJOWA

STANISLAWÓW. Zamach na pociąg? Dnia 21 bm. o godz. 11-tej pociąg popieszyz zjadajacy ze Stanislawowa do Kolomyj miedzy stacjami Korzanów i Gody. Turka mial chcal na kamienie i galzki, ktore lezaly na szynach. Maszynista w czas spozniej przeko-

ndz i zwolnil biegu, dzieki czemu uniknieto katastrofy. Przeprowadzone dochodzenia wykazaly, ze kamienie wjezly okolo 1 kg a galzki podlozona w najgorszym okolo miala okolo 8 cm. przekroju. Najprawdopodobniej byla to swista nastuchow, ktorzy w tem miejscu pali bydo.

Przed dziesieciu laty.

23 sierpnia. Front polnocny. Silna grupa nieprzyjacielska, zlazona z jazdy i piechoty, ktora wczoraj przebila sie na zachod pod Mlawą, zatakowala w dniu dziesieciu laty brygade syberyjska pod Chorzelami, a potem w Chorzelach. Nieprzyjaciel wykorzystajacy rozruczenie na froncie oddzialow 1-iej i 5-jej armii oraz niedostateczna licznośc, odrzucil po zwycieznych walkach, trwajacych kilkanascie godzin, brygade syberyjska na poludnie i poludniowo-wschod, torujac sobie drogę odwrotowa.

wgrodu przy 14-ą dywizję piechoty. dywizja 15-ą zdobywa odcinek walczace Kolno. W ten sposob wszystkie linie odwrotu nieprzyjaciela, pozostale na zachod od linii Kolno-Nowogrod-Ostrolek zostaja ostatecznie odcięte.

Front poludniowy. 12-ą dywizja piechoty rozbila na poludnie od Lwowa brygade piechoty nieprzyjacielskiej, biorac 565 kul sowiecki w pelnym skladzie do niewoli. Kolo Bobrk walczy pomylnie nasza pierwsza brygada jazdy. Stwierdzono znaczniejsza koncentracje sil nieprzyjacielskich w miejscowosci Zadzwrze (kilkanascie km. na wschod od Lwowa). Grupa gen. St. Hallera koncentruje sie w Rawie Ruskiej.

Front sredkowy. Oddzialy grupy uderzeniowej osiagaja w dniu dziesieciu laty zakrecone przez Naczelnego Wodzaca cele. Po zajeciu Ostroleki i Nowogrodu...

Uroczyste otwarcie Targów Wsch. odbędzie się w sali Teatru Wielkiego.

W dniu wczorajszym odbylo sie w Izbie przem. handlowej posiedzenie oswiatelskie, celem ukonstytuowania Komisji dla imprez artystycznych podczas trwania Targów Wschodnich. Zebranie zalal wicepr. Litwinowicz, poczem wybrano przewodniczaca Komisji artyst. dyr. Teatrów miejskich Czapskiego, za zastepca przewodniczacego red. Cepenika.

na biedz trwala w permanence, a nastepnie poddal pod dyskusje program dnia otwarcia Targów Wschodnich. Z wzgledu na charakter jubileuszowy regowozow Targów otwarcie ich biedz polozone z Akademią w Teatrze Wielkim, na ktora zlozy sie program artystyczny, oraz przemowienia reprezentacyjne prezidenta miasta, prezyd. Izby przem. handl. reprezentanta rządu, dyr. T. W. i reprezentanta misji zagranicznych.

Po objeciu przewodniczaca przez dyr. Czapskiego, dyr. T. W. Grossman przedstawil zadania Komisji, ktora biedz trwala w permanence, a nastepnie poddal pod dyskusje program dnia otwarcia Targów Wschodnich.

Wycigi automobilowe o nagrode m. Lwowa.

W miare zblizania sie terminu tej gigantycznej imprezy, jaka biedz Wycigi Okręgow. o nagrode m. asta Lwowa, napplywajacy zgloszenia naszych najwybitniejszych jezdcow.

Powaznym rywalem biedz niegawpliwie p. Edward Zawidowski, ktory choc w tym roku niebral u Lwowa w wyprazdzie zarzadzajacych przez inne polskie kluby automobilowe, jednak powodowany napewne sentymentem dla Lwowa i chęca wywalczyc zwyciestwo dla Malopolskiego Klubu Automobilowego, zdecydowal sie wziac udzial w wycigach o nagrode miasta Lwowa na swej potężnej maszynie Bugatti Grand Prix, sprawiajac wszystkim sympatykom tej szlachetnej galazi sportu prawdziwa radośc.

Jak zwykle takze i tym razem pierwsi zglosili sie pionierzy naszego sportu automobilowego miedzy innymi kilkatoru mistrz Polski inż. Liefeld, mistrz Polski na rok 1929 Jan Ripper, wybitni i znani sportowcy Adam i Maurych hr. Potoccy, Franciszek hr. Mycielski, p. Widawski, dalej inż. Bogucki, p. Skolimowski, wschodząca gwiazda sportu automobilowego p. Alfred Lipaty, z Krakowskiego Klubu Automobilowego p. Januszowski, p. Dyrektor Lanc i p. Reim.

Malopolski Klub Automobilowy czyni ostatnie przygotowania w zwiazku z organizacja wycigow, a Magistrat miasta Lwowa, ktory tal goraco poparl te impreze wywiazal sie juz naler sprawnic ze swego zadania. A mianowicie trasa wycigowa, nad ktora, jak wiadomo, pracowano bardzo intensywnie przy uwzglednieniu wszelkich technicznych wymogow — jest gotowa i wyglada tal wspaniale, ze zawodnicy, ktorzy zjadą sie do Lwowa z calej Polski, a dla ktorych bruki lwowskie byly dawniej czestym odstraszajacem, bedia bardzo mile rozczarowani.

Juz same nazwiska wskazuja na bardzo wysoki poziom wycigow i nielada emocja czeka widzow, ktorzy bedia swiadcami tego ambitnego i zacietego pojedynku zawodnikow.

Jak bylo do przewidzenia okazaly zywne zainteresowanie temi wycigami poszczegolne fabryki samochodow. Wyzgloszono tenm fabryk Oświęcim-Praga i Tatra. Jednym z kierowcow temm Tatra biedz p. Vermirovsky, ktory uzyskal zdumiewajace wprost wyniki podczas wycigu gorskiego w Ojcowie.

Ujecie oszust.

Wczoraj funkcjonariusze Urzedu sledczego przyturali na ulicy Legionow niejakiego Leopolda Kampla, liczonego lat 26, znanego na ten gruncie oszust. Kamp w towarzystwie wspolnikow nachodzil majetniejsze osoby prywatne oraz firmy, od ktorych wyzulad datki na rzekomo budowe stadjonu sportowego A. Z. S., na rozne inne cele akomodacyjne oraz na Komitet Floty Narodowej. W chwili gdy funkcjonariusze policji prowadzili Kampla do komisariatu, oszust pozczel uciekac, przyczem usilowal podrzec swoje lity skladowke, zostal jednak ujety. W czasie rewizji znaleziono przy nim falszawy legitymacje Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie na nazwisko Franciszka Rasiewicza, falszawy pieciece Komitetu Floty Narodowej i Polskiego Związku mlodziarzy akademickiej we Lwowie, lity skladowke i papiery zaopatrzone falszawy pieciecej Uniwersytetu lwowskiego. Kamp wraz ze znanymi policji wspolnikami, zapotrzonnymi rowniez w falszawy legitymacje akademickie, jezdzil po roznych miastach Polski, gdzie dokonal szeregu oszustw. Osadzono go w arestach.

Ostatnie wiadomosci z miasta.

UMYSLOWO CHORA nieznanego nazwiska, wywolala wczoraj zbiegowiska przy ul. Gródzkiej. Mianowicie kladla sie ona na tozy tramwajowe oraz pod przejezdajace samochody tamujac ten ruch. Oddano ja do arestowz policyjnych, przyczem nazwiska chorej dotychczas ustalnie nie zdotano.

KRADZIEŻ KONI Z Wozem. Jan Litwin, zamieszkal w Kleparowie zawiadomil policje, ze onegdaj pozostawil konie z wozem przed restauracja Súsmana przy ul. Bogdanówka i wszedl do restauracji. Gdy po jakim czasie wyszedl spostrzedz iz konie z wozem zostaly skradzione. Policja prowadzi w tej sprawie dochodzenia.

NIEUZZCZYWI PIEKARZE. Za wpykic chleba o mniejszej wadze niz przepisana, sporzadzono doniesienia przeciwko następujacyim wlascicielom piekarni: E. Gabelowi przy ul. Szpitalnej 86, Wilhelmowi Schirmerowiczowi przy ul. Torosiewicza 38, Hermanowi Horowitzowi przy ul. Wodnej 3, oraz przeciwko piekarni Ziarno przy ul. Katarofo 15.

KATASTROFA BUDOWLANA. Wczoraj pozim wieczorem na budowie domu schroniska dla bezrobotnych przy ul. Starozakonnej 19, zawalilo sie nakrycie pionwiczne wskutek czego dwaj robotnicy a mianowicie Stanislaw Kaminski i Michal Prokopowicz zostali przysypani. Po wydobyciu ich z pod gruzow okazalo sie, ze odnieśli oni tylko lekkie obrazenia. Odwieziono ich do domu. Kierownictwo tej budowy prowadzi Marek Fritz i Juliusz Kelnar.

SMIERTELNE PRZEJECIENIE. Wloznica Wladyslaw Suski jechal wczoraj tak nieostroznie zaprzęgiem ciężarowym przy ul. Bilnickich, iz najechal na 15-ty miesiaczka corkę Pawla Procalo, ktora poniosla smierc na miejscu.

ZAGADKOWA SPRAWA. Ubieglegi nocny posterunkowy Wolodkiski spotkal w czasie dyzuru obchodzącego na placu Halickim lezajaca na chodniku Tadeusza Wojnarowicza. Okazalo sie, ze ma on ciężko sluzoną glowe. Pogotowie ratunkowe po udzieleniu pierwszej pomocy odwiezlo Wojnarowicza do szpitala powszechnego. Na razie nie zdotano stwierdzic przyczyny Wojnarowicza szpital pobicy.

Arestowania wśród komunistów.

W ubieglym srodz posterunek P. P. w Dawidowie przytzymal Andrzeja Panieczynskiego z pakietem o wadze okolo 6 kg., zawierajacym bibule komunistyczne. Panieczynski zeznal, ze bibule te otrzymal w lokalu „Sierobu” we Lwowie, celem rozkolportowania w okolicy.

Wladze policyjne natychmiast przez prowadzily rewizje w „Sierobu” oraz u szeregu osob, nalezacych do „Sierobu”. W redakcji „Sierobu” zastano dwuch osobnikow z Wolynia, Iwana Kondratiewa i Konstantego Mulkę, ktorych przytzymano. Ponadto te przeprowadzono rewizje w mieszkaniu ostatnio wybranego na Wolnyiu z partii „Sierobu” senatora Chimeczyna, zamieszkalego we Lwowie, przy ul. Gohlba 25. Rewizja ta odbyla sie podczas nieobecności Chimeczyna w domu i dała rewelacyjne rezultaty. Ogloim arestrowano 11 osob. Dalsze dochodzenia w toku.

POPIERAJACE L. O. P. P.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Jubileuszowe Targi Wschodnie.

Ulgi przejazdowe dla uczestników X. Targów Wschodnich na kolejach polskich.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państw. we Lwowie ogłasza, że na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Komunikacji, wystawcy, oraz osoby związane z X. Targi Wschodnie, korzystając będą mogły w dniach od 2 do 21 września b. r. na podstawie karty stałego wstępu na Targi z 50% niższej ceny biletów jazdy w pociągach wszelkiej kategorii w drodze powrotnej ze Lwowa, jeżeli odległość ich pierwotnej stacji wyjazdowej od Lwowa wynosi co najmniej 50 km. Osobom przybyłym do Lwowa z odległości krótszej ulga ta przysługiwać nie będzie. Przejazd w

drodce do Lwowa odbywa się za opłatą nominalną, tzn. że dla podróży do Lwowa wewnątrz kraju nie zachodzi potrzeba poprzedniego zapoznanie się w karcie stałego wstępu na Targi. Wyieczniki zbiorowe w składzie co najmniej 25 osób, uzyskać mogą wyjątkowo z miejscowości odległych o 50 km. za zgłoszeniem się w zawiadomienie stacji wyjazdu 25% niższkę tak w drodze do Lwowa, jak i z powrotem. Nabycie karty stałego wstępu przez uczestników grup zbiorowych nie jest wymagane.

Turecki monopol tytoniowy na Targach Wschodnich.

Dyrekcja Tureckiego Monopolu Tytoniowego w osobach generalnego dyrektora administracji monopolu Behdjet beya i wicedyrektora Nadjib beya po przeprowadzeniu pertraktacji z Zarządem Targów Wschodnich za pośrednictwem Konsulatu Polskiego w Konstantynopolu i tamtejszego reprezentanta Targów Wschodnich na Turcję, udzielił zasadniczo swej zgody na urządzenie stoiska propagandowego z okazami tureckiej produkcji

tytoniu na jubileuszowych Targach Wschodnich we Lwowie, licząc się z zapowiedzianym silnym napływem z dżumiechom do Lwowa z okazji tegorocznej kampanii. Celem zrealizowania postanowionej w zasadzie udzielenia, zwrócono się z prośbą do Ministerstwa Skarbu w Angorze o udzielenie zezwolenia na zakup dewiz zagranicznych na pokrycie kosztów organizacyjnych.

Propaganda karpatosukcino

Grupa karpatosukcino z Czechosłowacji, która zorganizowana staraniem Wicekonsulatu Polskiego w Źhorożdzie wystąpi na Targach Wschodnich z kolekcją tamtejszych produktów, otrzymała od naszego Ministerstwa Przemysłu i Handlu w związku z projekcją wystawy, zezwolenie na przewóz z Rusi Podkarpackiej, jedne-

owoców na Targach Wsch.

go wagonu świeżych winogron i śliwek. Transport tych owoców będzie w celach reklamowej sprzedaży hurtowniczej i detalistom przez cały czas trwania Targów Wschodnich dozwolony w partiach po 8 q dziennie, pociągami połączonymi kłi Budapesti-Munkaczewo-Lawocze - Lwów.

Delegaci egipscy we Lwowie.

Organizatorowie grupy egipskiej na Targach Wschodnich, utworzonej stażem Episkop-Polskiej Izby Handlowej w Kairze przy współdziałaniu tamtejszego Ministerstwa Rolnictwa, p. Henri Gabbour, przez też Izby i zarządem konsulentem Państw. Instytutu Eksportowego w Warszawie w towarzystwie sekretarza swego p. Mohamed Abd el Rahman Shaker i p. Edmonda Hakima, przybyli onegdaj do Lwowa celem technicznego przy-

gotowania wystawy i oczekują tu transportu eksportów nadanych drogą morską z Aleksandrii na Konstancję przez Rumunję. Członkowie delegacji reprezentują zarządem pisma egipskie „Patrie”, „Information” i „Magasin Egyptien” i pomieszczać będą w nich sprawozdanie z przebiegu Targów Wschodnich i z podróży objazdowej po Polsce, która przy tej sposobności odbyć zamierzają.

Amerykańskie propozycja finansowania polskich wynalazków. Grupa amerykańskich kapitalistów Campbell

Paterson & Co. Incorporated za pośrednictwem Konsulatu Generalnego w Nowym Jorku zwróciła się do In-

stytutu Doświadczalnego w Poznaniu z propozycją finansowania wybitnych patentów polskich. Dla załatwienia formalności i podpisania odpowiednich umów udaje się do Stanów Zjednoczonych dyrektor Instytutu, p. Bajkowski. Jak się dowiadujemy, w Instytucie złożony jest szereg wynalazków, budzących poważne zainteresowanie zagranicy. M. in. zgłoszone są wynalazki metody wytwarzania superfosfatu bez udziału kwasu siarkowego, zaprawy katalityczne do trudnoprzyswajanych nawozów sztucznych, jak azotniaki i inne, wynalazek metody wytwarzania karbonatów, lampy elektryczne o zmiennych kolorach światła i wiele innych.

Bezczynna rezerwa wagonów na kolejach polskich. Koleiściom polskim chociaż podobało się na wagony towarowe, musiało je swego czasu pozyczyć zagranicą, przyczem jednocześnie przemyśli dła swoich indywidualnych potrzeb kontraktować musiał wagony niemieckie. Sytuacja dzisiaj zmieniła się na gorsze, bowiem podobnie wagonów towarowych ze strony kolejnictwa tak dalece przewyższa popyt

na nie, iż tabor kolejowy dysponuje w ostatnich miesiącach beczynną rezerwą wagonów wslanych w ilości od 30 do 50 tys. wagonów, co stanowi do 30% całego taboru kolejowego.

Akcja przemysłu bekonegowego w kierunku podniesienia hodowli trzody chlewej. Zdolność przetworczą czynnych i nowopowstałych bekoniow w kraju, obliczona na przerób 1.200.000 sztuk trzody miesięcnie rocznie dla eksportu, nie jest wykorzystana, gdyż w 60% nie znajduje pokrycia w obecnym liczebnym stanie pogłowia trzody polskiej. Pozaatem niski poziom rasowy trzody typu bekonegowo o trudnity możliwości zdobycia przez przemysł bekonowy na rynku angielskim stanowiącą rdzewotnego z kon eksportujących bekony.

W związku z tem Polski Związek Bekonowy prowadzi akcję, zmierzającą do uszlachetnienia hodowli świń, stworzenia odpowiedniego systemu kredytowego, oraz wprowadzenia pewnych zmian do obowiązujących ustaw weterynaryjnych.

Notowania giełdowe.

| GIEŁDA WIENSKA. | |
|--------------------------|-----------------------|
| Wiedeń, 21 sierpnia 1930 | |
| Serlia 1686-00 | Czerwiński 43 50 |
| Budapest 1238-00 | Austr. kol. p. 38 00 |
| Bukareszt 420-00 | Colombus 238 00 |
| Kopenhaga 189-25 | Cement 83 75 |
| Londyn 34 30-00 | Browary 106 50 |
| Medjoan 370-00 | Gold 24 10 |
| N. Jork 706 15-00 | Peki. u. Hitt. 23 89 |
| Pariz 2776 50 | Bols. u. Hitt. 112 23 |
| Praga 209 75 | Skrad. Eisen 685 00 |
| Rumunja 78 48-00 | Rima 35 00 |
| Zurych 137 30-00 | Flaketa 247 25 |
| Renta maojowa 147 3 | Sierasa 127 7 |
| Renta lokowa 173 0 | Sierasa 7 81 |
| Dunaj S. Adria 90 | Zieloniewski 10 00 |
| Bankverein 1800 | Apollu 11 9 |
| Kompas 1200 | Nafita 28 00 |
| Lindbank 225 | Godmiedzi 10 00 |
| Unionbank 330 | Rakawska 10 00 |
| Kolej poln. 112 00 | Bank Malop. 7 00 |
| Bodencredit 94 00 | Fanto 0 75 |

| GIEŁDA WARSZAWSKA. | |
|---|--------------------|
| Warszawa, 22 sierpnia 1930 | |
| Bank Dyk. 114 75 | Mroczkowski 09 00 |
| Bank Flak. 110 00 | Ostrowiec B. 54 50 |
| Sw. Sp. Zar. 124 50 | Szarachowice 15 00 |
| Bank Polski 167 00 | Sydycki rol. 10 00 |
| Dąbrowa 150 00 | Zieloniewski 32 00 |
| Kutas 75 00 | Zawiercie 38 00 |
| Warsz. cuk. 35 00 | Haberbusch 114 25 |
| Warsz. cel. 75 00 | Borkowski 53 75 |
| Węg. 42 50 | Bank Malop. 27 00 |
| Cyrylski 80 00 | Sierasa 2 50 |
| Ligowo Rau 26 25 | Rudki 15 — |
| Bank Zachod. 72 00 | Spirytus 23 00 |
| Firlej 29 00 | Sierasa 23 25 |
| 4% pożyczka instytucyj 118 00 | |
| 5% pożyczka dolarowa 63 50 | |
| 5% pożyczka konwersyjna 55 50 | |
| 5% pożyczka kolejoowa stabilizacyjna 103 50 | |
| 6% listy zastawne Banku Gosp. Kraj. 74 00 | |
| 6% listy zastawne Banku Rolnego 94 00 | |
| 6% oblig. Banku Gosp. Kraj. 94 00 | |
| 6% pożyczka kolejoowa 1920 48 50 | |
| 6% pożyczka dolarowa 1920 77 50 | |
| 7% pożyczka stabilizacyjna 88 — | |

Ostatnie wiadomości giełdowe.

GIEŁDA LWOWSKA. Lwów, 22 sierpnia. Na Giełdzie pieniężnej nieliczne transakcje w papierach dłużnych, tendencja utrzymana, ustosobienie słabe.

GIEŁDA ZEOWA. Lwów, 22 sierpnia. Na Giełdzie zbożowej skromne obroty w pszenicy i życie, tendencja niejednolita, ustosobienie spokojne.

| GIEŁDA WARSZAWSKA. | |
|----------------------------|-----------------------|
| Warszawa, 22 sierpnia 1930 | |
| Dobry St. Zj. 8 89-00 | London fr. 34 92 25 |
| Sewia 124 50 | Szarachowice 35 00 00 |
| Kopenhaga 238 90-00 | Londyn 43 41 00 |
| Nowy Jork 8 90 03 | Pariz 35 65 50 |
| 212 38 00 | Bukareszt 5 30 00 |
| Praga 25 41 00 | Sawajcarz 173 30 00 |
| Sztokholm 239 59 00 | Wiedeń 125 92 00 |
| Wlochy 46 69 00 | Głaski (sf.) 173 48 |

ANASTAZJA DREWNOWSKA (48)

Błękitny Packard.

— No, jak on taki, to niech panienka nie rezykuje. W naszych stronach też była...

— Kiedyż ja się doczekam tej herbaty? — przerała niecierpliwie Ala. Stara wyszła do bawialni i prawie momentalnie wróciła z wiadomością, że przyszedł pan Siński i chce się widzieć z panią.

— Czego ten może chcieć? — szepnęła zdumiona Ala. — Niech ciocia idzie. Prędko — popchnęła ją ku drzwiom.

Pani Ostrowska wyszła półosiecznie, układając upudrowaną twarz w wyraz wyniośle uprzejmoci. Nie lubiła Sińskiego za jego pogardliwe atrybuty, ale starała się dawać mu do zrozumienia, że nie sobie z niego robi. Początkowo liczyła się z nim ze względu na siostrenicę, ale zjawili się Dunin i horoskopy matrymonialne zmieniły układ.

Młody człowiek stał koło stołu i nie było w nim tej chęci, nie pogardliwego. Począł rozbrojoną na-

gle ciotkę w poduszkową rękę i zaczął.

— Przepsząm, że nachodzę panie o tak późnej godzinie... (Zegar wskazywał blisko dwunastą.) — Ale miałem nadzieję, że panie jeszcze nie śpią i chciałem wyrazić pani i pannie Ali moie najserdeczniejsze współczucie z powodu tego, co zaszło i uspokoić je co do stanu zdrowia pana Olszyskiego.

— Czy się już obudził?

— Tak się, Początkowo nikogo nie poznawał. Teraz już jest zupełnie normalny, chociaż ogromnie osłabiony. Lekarz mówił, że będzie musiał kilka dni poleżeć.

— Czy mówił co? — zapytała pani Ostrowska z akcentem niepokoju.

Siński spojrzal zdziwiony.

— Odmówił wszelkich wyjaśnień. Zostawiłm go pod opieką siostry.

— Jaki pan zacny i uprząmy, żeby tak o nas pamiętać! — wygłosiła z uroczystym uczuciem. — Bardzo panu dziękuję. Bardzo. Przepsząm, że moja siostrenicza nie może się panu pokazać, ale biedne dziecko takich wstrząśnień, że... nie może być o tem mowy. Kazalam jej zaraz się położyć. Ma gorączkę i...

Na twarzy gościa odmalowało się zaniepokojenie.

— Czy nie należałoby wezwać doktora? Jąbym poszedł...

— Ależ co znova? Bardzo panu dziękuję. Zwykle zdenerwowanie. Jutro będzie zdrowa i wesola jak zawsze.

— Niech pani będzie łaskawa wyrazić pannie Ali moie najgłębsze współczucie — powtórzył znow Siński i wygłoszył jeszcze kilka „serdeczności” i uprzejmoci, opuścił pokój.

Ala, która podслушiwala pod drzwiemi, weszła do bawialni.

— No, no! — rzekła, kręcąc głową. — Widziałś! — wygłosiła ciotka. — Nic sobie nie zaszkodził w jego oczach.

Ala uśladła koło stołu, na którym Ulisia postawiła szaf z przyniesioną z restauracji herbatą.

— Aż tak patrzeć, jak panienka wygląda. Widac przyszła kreśka na Matyska. Jak panienkę chciały, to pewnie by nie chciały, a teraz obróciła się przeciwko panience. Czy to nie lepić tak jak ja? Z chłopakiem nie żądają, do kościoła chodzą i mam spokój. Wie panienka, jak u nas śpiewają!

Kto kochania nie zna od Boga szczęśliwy,

Ma nockę spokoju, dzieńek nietykalski,

Bo kochanie gorzkie niżli od kajdanów,

Z kajdanów wyjść może, Z kochania — brzoń Boże!

— To on naprawdę tak się panience podobał, ten pan Dunin?

Ala roześmiała się z przysmusem. Czula, że wobec prostodusznej słuzzącej wypadła jej udaważ zakochana.

— Naprawdę!

Nianka pokreśla głową.

— Trzebaby mu dać jakiego lubczyku. Wiem nawet, jak się to robi. Nauczyla mnie jedna znachorka z naszej wsi.

— Ba, żeby to co pomogło — odpowiedziała zarobiewia Ala.

— Pomoc tylko pomogło — rzekła Ulisia i głęboko zamysłona, poszła ślać łóżka.

Ala położyła się spać, zagroziwszy ciotce, że jeżeli nie dostanie Dunina, pójdzie na „lekką drogę”.

— Mam nie do stracenia — zakończyła kapryśnie, odwracając się do ściany.

(C. d. n.)

Cena ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetrowy i szpalowy kolomy 9 lamowej w ogłoszeniach zwykłych (za tekstem) 15 gr., za 1 wiersz milimetrowy i szpalowy kolomy 4 lamowej w ogłoszeniach i reklamach 40 gr.; za kolumnę, repertaz, za 10 wierszy milimetrowych w drukach ogólnych 60 gr.; za 10 wierszy milimetrowych w drukach ogólnych 60 gr., za 1 wiersz milimetrowy i szpalowy kolomy 4 lamowej w ogłoszeniach drobnych 10 gr.; drobne ogłoszenia kuno i sprzedaż za słowo 15 gr. (Cala strona: ogłoszenia 400 zł, tekstowa 600 zł, pierwsza (pod nagłówkiem) 800 zł.

Głoszenia tabelaryczne cyfrowe 90%, zamieszko 30%, droższe.

„Drukarnia Polska, Lwów, ul. Chorażczyński 17, telefon 29-19, pod zarządem Władysława Germana. Należność pocztowa opłacona ryzałem.